

# การศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อความสามารถทำกำไร ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประกายดาว แอบกระโทก<sup>1</sup>

รศ.ดร.ชนิดา จิตรน้อมรัตน์<sup>2</sup>

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 11 ธนาคาร ระหว่างปี 2550-2559 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ สถิติเชิงพรรณนา คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean Value) ค่าสูงสุด(Maximum Value) ค่าต่ำสุด(Minimum Value) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และใช้สถิติขั้นสูงใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อคว้าตัวแปรอิสระซึ่งในที่นี้คือ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่าสมการการวิเคราะห์ถดถอยระหว่างปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ตัวแปรอิสระ) กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตัวแปรตาม) มีนัยสำคัญทางสถิติ P เท่ากับ  $0.024 < 0.05$  ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่สามารถพยากรณ์ความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้คืออัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่อรวมโดยค่า P เท่ากับ  $0.018 < 0.05$  ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงลบ หมายความว่าถ้ามีอัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่อรวมน้อยก็จะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถทำกำไรได้มากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ให้แก่นักลงทุนและผู้ให้บริการของธนาคารได้ทราบถึงข้อมูลในการตัดสินใจการลงทุนและการใช้บริการของธนาคารพาณิชย์

## 1. บทนำ

ธนาคารพาณิชย์ไทย (Commercial Bank) เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะธนาคารพาณิชย์เป็นตัวกลางที่สำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชน และนำไปปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจภาครัฐและภาคครัวเรือน อีกทั้งธนาคารพาณิชย์ยังรับความเสี่ยงใน

<sup>1</sup> นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

<sup>2</sup> ที่ปรึกษาอาวุโสอัยการ

การปล่อยกู้หรือลงทุนให้กับผู้ฝากเงินและมีภาระต้องคืนเงินตามเงื่อนไขที่กำหนดสำหรับประเทศไทย ธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีคำจำกัดความตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 กล่าวคือ “การประกอบธุรกิจรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอัน กำหนดไว้และใช้ประโยชน์จากเงินนั้น โดยวิธีหนึ่งวิธีใดเช่น ให้สินเชื่อซื้อขายตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยน มืออื่นใดซื้อขายเงินปิววรรตต่างประเทศ” ธนาคารพาณิชย์ไทยจึงได้มีการปรับตัวและมีการพัฒนามาโดย ตลอดเพื่อความมั่นคงและการเติบโตอย่างแข็งแกร่งในการปล่อยสินเชื่อ นั่น สถาบันการเงินจะทำหน้าที่ ประเมินความเสี่ยงของการปล่อยสินเชื่อและหากไม่ได้รับเงินคืนเต็มจำนวนสถาบันการเงินจะรับความ เสี่ยงแทนผู้ฝากเงินในระดับหนึ่งดังนั้นความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์จึงมีความสำคัญมากและผล ประกอบการของธนาคารพาณิชย์ไทยจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับภาวะเศรษฐกิจนโยบายการเงินและ ธุรกิจ โดยทั่วไปความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์จะมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการแสดงถึงคุณภาพของการปล่อย สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อีกทั้งยังเป็นตัวสะท้อนถึงภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ซึ่งหนี้ที่ไม่ ก่อให้เกิดรายได้นี้เองก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤติทางการเงินครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. 2540 (ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์, ปีพิมพ์ 16/2556)

การเงินในเอเชีย พ.ศ. 2540 หรือเรียกทั่วไปในประเทศไทยว่า วิกฤตต้มยำกุ้ง เป็นช่วง วิกฤตการณ์ทางการเงินซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายประเทศในทวีปเอเชียเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ก่อให้เกิดความกลัวว่าจะเกิดการล่มสลายทางเศรษฐกิจทั่วโลกเนื่องจากการแพร่ระบาดของทางการเงิน(หนังสือ 15 ปี วิกฤตเศรษฐกิจ 2540,ปีพิมพ์ 3/2013)วิกฤตดังกล่าวเริ่มขึ้นในประเทศไทย เมื่อค่าเงินบาทลดลงอย่าง มากอันเกิดจากการตัดสินใจของรัฐบาลไทย ซึ่งมี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ที่ลอยตัวค่าเงิน บาท ดัดการอิงเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ หลังจากความพยายามทั้งหมดที่จะสนับสนุนค่าเงินบาทเมื่อเผชิญกับ การแผ่ขยายแบบเกินเลยทางการเงิน (financial overextension) อย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วน ขับเคลื่อนอสังหาริมทรัพย์ ในเวลานั้น ประเทศไทยมีภาระหนี้สาธารณะซึ่งทำให้ประเทศอยู่ในสภาพ ล้มละลายก่อนหน้าการล่มสลายของค่าเงิน และเมื่อวิกฤตดังกล่าวขยายออกนอกประเทศ ค่าเงินของประเทศ ส่วนใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่นก็ได้ทรุดตัวลงเช่นกัน ตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงและรวม ไปถึงราคาสินทรัพย์อื่น ๆ และทำให้หนี้เอกชนเพิ่มสูงขึ้นไทยได้รับผลกระทบมากที่สุดจากวิกฤตการณ์ ดังกล่าว เหตุการณ์วิกฤติทางการเงินของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 นั้นเริ่มต้นจากปี พ.ศ. 2536ทางรัฐบาล ได้มีการอนุมัติให้ธนาคารพาณิชย์สามารถจัดตั้งกิจการวิเทศธนกิจไทย (Bangkok International Banking Facilities: BIBF) ซึ่งขณะนั้นอยู่ในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโตเป็นอย่างมาก ทำให้สถาบัน การเงินในประเทศไทยกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในต่างประเทศได้โดยเสรี ทำให้เกิดการกู้ยืมจาก ต่างประเทศมาปล่อยกู้ในประเทศเป็นจำนวนมากทั้งโดยธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน โดยที่สถาบัน การเงินส่วนใหญ่กู้เงินมาระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี แต่นำมาปล่อยสินเชื่อให้ภาคอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นเงินกู้ ระยะเวลายาวปัญหาที่ตามมา นั่นคือ Mismatch Lending และมาถึงในช่วงที่ธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ถึงจุดอิ่มตัว

มีการเก็งกำไรกันจนราคาสูงเกินกว่าสภาพความเป็นจริง จึงทำให้ไม่สามารถที่จะขายอสังหาริมทรัพย์ได้ และเริ่มมีการผิณฑ์ชำระหนี้เกิดขึ้นและเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุดปัญหาอื่นๆที่ตามมาคือการที่ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการจำกัด (มหาชน) (BBC) มีปัญหาการทุจริตในการปล่อยสินเชื่อ จึงทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก โดยในช่วงแรกธนาคารแห่งประเทศไทยก็พยายามที่จะเข้ามาช่วยเหลือแต่ก็ไม่สามารถทำได้และในที่สุดก็ปิดกิจการลงเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2546 ตามคำสั่งศาลล้มละลายกลาง ในขณะที่สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือค่าเงินบาทขณะนั้นเป็นอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ผูกค่าเงินบาทไว้กับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเป็นช่วงที่เงินดอลลาร์แข็งค่าจึงทำให้เงินบาทแข็งค่าตาม และส่งผลให้การส่งออกลดน้อยลงอีกทั้งเกิดการโจมตีค่าเงินบาทจากนักเก็งกำไร ซึ่งทางธนาคารแห่งประเทศไทยเองก็พยายามที่จะแก้ปัญหาโดยการใช้เงินดอลลาร์ที่มีอยู่ช่วยประคองไว้แต่ก็ไม่สามารถทำได้จนสุดท้ายวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 จึงได้มีการประกาศลอยตัวค่าเงินบาททำให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงจาก 25 บาทต่อ 1 ดอลลาร์เป็น 45 บาทส่งผลให้สถาบันการเงินที่กู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาต้องชำระหนี้คืนเป็นสองเท่าจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาทในครั้งนี้สถาบันการเงินจำนวนมาก ซึ่งมีปัญหาสภาพคล่องอยู่แล้วจึงไม่สามารถที่จะชำระหนี้คืนได้ซึ่งเหตุการณ์นี้เองทำให้สถาบันการเงินถูกปิดไปถึง 58 แห่งและอีกส่วนหนึ่งก็ต้องมีการควบรวมเกิดขึ้นเนื่องจากก่อนที่จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จะยังไม่มีการประเมินความเสี่ยงออกมาควบคุมมากนักทำให้ในช่วงนั้นเศรษฐกิจเจริญเติบโตเป็นอย่างมากและธนาคารพาณิชย์เองก็เร่งปล่อยสินเชื่อโดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้ที่เท่าที่ควรและเมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้น ทำให้บริษัทต่างๆประสบปัญหาขาดสภาพคล่องมีจำนวนคนว่างงานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงส่งผลให้ลูกค้าไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนดและเกิดปัญหาเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในที่สุดซึ่งขณะนั้นเองในปี พ.ศ. 2541 มีสัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อสินเชื่อรวมสูงถึงร้อยละ 48.47 (“ข้อมูลยอดคงค้าง NPLs และสินเชื่อ”, 2559) หลังจากที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญและเข้มงวดกับการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และได้ออกกฎระเบียบต่างๆออกมา เพื่อที่จะควบคุมให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อที่มีคุณภาพมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดชั้นและและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน (ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย สนง. 31/2551) เพื่อที่จะควบคุมให้ธนาคารพาณิชย์ในขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์เองก็ให้ความสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อที่มีคุณภาพเพื่อที่จะไม่ให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) โดยได้ดำเนินงานตามมาตรการในการกำกับดูแลเงินทุนของธนาคารตามเกณฑ์ Basel 1 2 และ 3 และ Financial Sector Master Plan เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา NPL ซึ่งข้อมูลในปัจจุบันปี พ.ศ. 2558 สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ได้ลดลงมาเหลือเพียง 2.55% เท่านั้น (“ข้อมูลยอดคงค้าง NPLs และสินเชื่อ”, 2559)

ดังนั้นเมื่อธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในฐานะที่เป็นตัวกลางที่สำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชน และนำไปปล่อยสินเชื่อให้แก่ ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคครัวเรือน การ

ดำเนินงานของธนาคารจึงจำเป็นต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความสามารถทำกำไรถือว่าเป็นงานหลักของธนาคารพาณิชย์ ถ้าเมื่อใดก็ตามที่ธนาคารพาณิชย์สามารถที่จะปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาคครัวเรือน และภาคธุรกิจภาครัฐและภาคครัวเรือนสามารถนำเงินทุนไปใช้ลงทุนแล้วได้รับผลตอบแทนสูงสุด ธนาคารพาณิชย์ก็ถือว่ามีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่ออย่างไรก็ตามที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคครัวเรือน และภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคครัวเรือนไม่มีความสามารถ

## 2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

## 3. สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่วัดด้วยอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่วัดด้วยอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน

สมมติฐานที่ 2 ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่วัดด้วยอัตราส่วนอัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่อรวม มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่วัดด้วยอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน

## 4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ได้ทราบถึงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. นักลงทุนและผู้ให้บริการของธนาคารได้ทราบถึงข้อมูลในการตัดสินใจการลงทุนและการใช้บริการของธนาคารพาณิชย์

## 5. ขอบเขตของการศึกษา

1. การศึกษารอบคลุมช่วงเวลา 10 ปีระหว่างปี พ.ศ. 2550-2559 เท่านั้น
2. การศึกษารอบคลุมเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 11 แห่ง ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น

## 6. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

### 3.1 ประชากรและตัวอย่าง

### 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรของงานวิจัย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด 11 แห่ง ระหว่าง ปี พ.ศ.2550-2559 โดยเป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ (Full Service Bank) ในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งนี้ไม่รวมธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (Retail Bank) ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) และธนาคารที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutes)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) โดยรวบรวมจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินและการธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 11 บริษัท งบการเงินประจำปีของแต่ละธนาคารได้แก่แบบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

## 7. ผลการศึกษา

การศึกษาพบว่า สมการการวิเคราะห์ถดถอยมีค่า Adjusted R Square เท่ากับ 0.5 หรือร้อยละ 5 แปลว่าตัวแปรในสมการนี้สามารถพยากรณ์ความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร้อยละ 5 แต่ยังมีตัวแปรอื่นอีกร้อยละ 95 ที่สามารถพยากรณ์ความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย

การวิเคราะห์ถดถอยระหว่างปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ตัวแปรอิสระ) กับความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตัวแปรตาม) มีนัยสำคัญทางสถิติ P เท่ากับ  $0.024 < 0.05$  ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่สามารถพยากรณ์ความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้คือ อัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่อบริการรวม (LCO)

โดยค่า P เท่ากับ  $0.018 > 0.05$  ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงลบ หมายความว่าถ้ามีอัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่รวม (LCO) น้อยก็จะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถทำกำไรได้มาก

## 8. อภิปรายผลการศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในฐานะตัวแปรอิสระ โดยใช้อัตราส่วน 2 อัตราส่วนในการวัดคือ อัตราส่วนสินเชื่ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่รวม (NPL) และ อัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่รวม (LCO) กับความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน (EPCB) เป็นตัววัด ผลการวิจัยพบว่า ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่รวม (LCO) สามารถพยากรณ์ความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน (EPCB) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนหนี้สูญตัดบัญชีต่อสินเชื่รวม (LCO) มีค่าลดลง จะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถทำกำไรได้เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกานดา ใจสมุทร (2558) ที่ทำการศึกษาวินิจฉัยอิทธิพลของปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่พบว่าปริมาณสินเชื่ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ณ ปัจจุบันที่สภาพเศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร อาจทำให้คนที่ขอสินเชื่มีปัญหาในการชำระหนี้ และส่งผลต่อหนี้สูญของธนาคารได้ นั่นคือปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีผลต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ จำเป็นที่ธนาคารต้องเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่และติดตามหนี้

## 9. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

### ข้อเสนอแนะสำหรับใช้ประโยชน์

จากการวิจัยนี้พบว่าปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีผลต่อความสามารถทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ ฉะนั้นธนาคารจะต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการปล่อยสินเชื่ ควรตรวจสอบคุณสมบัติและตรวจสอบเอกสารอย่างละเอียดและรัดกุมมากยิ่งขึ้น และขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบการให้สินเชื่ว่าแก่ลูกหนี้ว่าลูกหนี้มีความสามารถที่จะจ่ายชำระหนี้ได้ โดยใช้หลักการให้สินเชื่ของสถาบันการเงิน คือ หลัก 5 C's ซึ่งจะประกอบด้วย 1. อุปนิสัยของลูกค้า (CHARACTER) ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริตเพียงใด มีประวัติที่ไม่ดีทางการเงินหรือไม่ 2. ความสามารถในการชำระหนี้ (CAPACITY) ว่ามีความสามารถในการชำระหนี้คืนให้กับธนาคารเพียงใด 3. เงินทุน (CAPITAL) ในทางธุรกิจแล้วการที่ธุรกิจ

ประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินงาน ดังนั้นเมื่อไม่สามารถขอสินเชื่อได้ตามที่กำหนด ผู้กู้ควรเพิ่มทุนเพียงพอและธนาคารก็ไม่ควรที่จะให้กู้ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่เพียงพอกับการประกอบธุรกิจ มีฉะนั้น จะเป็นผลเสียแก่ทั้งสองฝ่าย 4. หลักประกัน (COLLATERALS) เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่ธนาคารอาจได้รับก็คือหลักประกัน ถ้ามีความเสี่ยงน้อยหลักประกันก็น้อย ถ้ามีความเสี่ยงมากหลักประกันก็ควรมากเช่นกัน 5. สถานการณ์ (CONDITION) เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมอันมีปัจจัยหลายอย่าง ดังนั้นเจ้าหน้าที่สินเชื่อควรวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ และคาดหมายสถานการณ์ล่วงหน้าที่เกิดขึ้นกับธุรกิจอยู่เสมอ หมั่นศึกษาและติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด ก็จะสามารถปล่อยสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง 6. ตรรกะในการขอกู้สินเชื่อของผู้ขอกู้ (COMMON SENSE) เป็นปัจจัยที่สถาบันการเงินใช้ในการพิจารณาสินเชื่อว่าผู้ขอสินเชื่อจะใช้สินเชื่ออย่างสมเหตุสมผล และจะไม่เป็นการก่อร่างสร้างหนี้จนเกินตัวหรือไม่มีเหตุผลที่จะต้องมีสินเชื่อที่ขอเพิ่ม

#### **ข้อเสนอแนะสำหรับการทำการวิจัยครั้งต่อไป**

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะเพิ่มและปรับเปลี่ยนตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามในการวิเคราะห์ เช่น เปลี่ยนตัวแปรอิสระเป็น อัตราส่วนสภาพคล่องคือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน = สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน และเปลี่ยนการวัดความสามารถทำกำไร จากเดิมวัดด้วยอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน เปลี่ยนมาเป็นการวัดด้วยความสามารถในการทำกำไรจากรายได้รวม คือ รายได้รวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = รายได้รวม/ส่วนของผู้ถือหุ้น และควรจะมีการแยกขนาดธนาคารเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กด้วยในครั้งถัดไป

## บรรณานุกรม

- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2557). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเงินและการลงทุน. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ลงทุน ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ขนิษฐา สอนงศรี. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อสินเชื่อ SSMEs ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัชวาลย์ ใจธีรภาพกุล. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปนัดดา ปิยะศิลป์ และไพบุลย์ ดาวสดี. (2555). ปัจจัยทำนายการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยะมาศ หน่อนาค และอนุฉัตร ช่างอง. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อสวัสดิการข้าราชการตำรวจของธนาคารออมสินเขตเชียงใหม่. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย.
- วิมลวิภา ทองรุ่งเกียรติ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจระดับมหภาคกับปัญหาหนี้เสียสะสมในระบบเศรษฐกิจไทย. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริน ศรีอ่อน (2554). ปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ข้อมูลยอดคงค้าง NPLs และสินเชื่อธนาคารแห่งประเทศไทย ปรับปรุงล่าสุด 24 สิงหาคม 2559. (2559). สืบค้นจาก <http://www.bot.or.th/>.
- แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2550). สืบค้นจาก <http://www.bot.or.th/>.
- ข้อมูลรายบริษัท/หลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/commonslookup.do?language=th&country=TH&prefix=K>
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. สถิติขั้นสูงและการวิเคราะห์ข้อมูล. สืบค้น 18 ม.ค. 2561 จาก [http://www.priv.nrct.go.th/ewt\\_dl.php?nid=1105](http://www.priv.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=1105)
- Irum, S., Rehana, K., & Muhammad, A. (2012). Determinants of Non Performing Loans: Case of US Banking Sector. Romanian Economic Journal, 15(44), 125-136.